

JANUARI

*De maand januari is geschreven door
mw. ds. H.J. Paas, Nijverdal*

1 JANUARI Nieuwjaar

Efeziërs 1:1-3

Gezang 834:1

*'Van Paulus, door Gods wil apostel van Christus Jezus.
Aan de heiligen in Efeze' (vs. 1a)*

Op deze eerste dag van het nieuwe jaar lezen we over bijzondere namen, door God ons gegeven. Paulus, of, met zijn Hebreeuwse naam genoemd, Saulus, was ooit op weg naar Damascus omdat hij de gemeente van de Heer vervolgde. Maar onderweg wordt hij door Jezus stilgezet. Hij was ziende blind, maar nu gaat hij, verblind door het licht van de Heer, Hem juist zien! Dat verandert zijn leven. Wat een nieuw begin! Het is Gods wil dat hij nu 'apostel' heet, door Hem uitgezonden om van Jezus te getuigen. Ook wij krijgen een bijzondere naam: 'heiligen', door Hem apart gezet. Niet heilig uit onszelf, maar dankzij Gods genade in Jezus Christus. De schrijver Gerrit Achterberg, die zijn hospita vermoordde, verwoordt dat ontroerend in het gedicht 'Bekering': 'Ik deed van alles wat gedaan kan worden het meest misdadige (...) Maar Gij hebt God een witte naam genoemd, met die van mij.' Ik wens u toe dat veel mensen in uw omgeving iets mogen proeven van die bijzondere naam, die ook u gegeven is.

2 JANUARI

zaterdag

Efeziërs 1:4-6

Gezang 513:2

*'In Christus immers heeft God, voordat de wereld
gegrondvest werd, ons vol liefde uitgekozen' (vs. 4a)*

'Nog voordat je bestond kende Hij je naam', ontroerende woorden uit een lied. Maar de bijbelwoorden, waarop ze geënt zijn, hebben nog meer diepte. We zien drie elementen. Ten eerste koos God ons als gemeente vol liefde uit. Daar past verwondering bij. Zoals een jongen en een meisje, die wederzijds liefde voor elkaar ontdekken, zich afvragen: wie ben ik, dat hij/zij van mij houdt! Ten tweede is het 'in Christus' van essentieel belang. Want zonder Hem zijn we nergens, komen we niet bij de Vader uit. Ten slotte de woorden 'voordat de wereld grondvest werd'. Nota bene, Hij kende ons – gemeente uit de Joden en uit de andere volken – al voorafgaande aan zijn scheppingswerk. Dat roept verwondering op, maar het maakt ook bescheiden. Want op die manier werd eens en voorgoed duidelijk dat er geen enkele menselijke inbreng was; het was allemaal liefdevolle genade van Hem en van zijn Zoon.

3 JANUARI

zondag

Efeziërs 1:7-10

Gezang 747:4

'In Hem zijn wij door zijn bloed verlost en zijn onze zonden vergeven' (vs. 7a)

Toen eens, in een gebouw waar ik werkte, de lift stagneerde, zaten zes mensen een paar uur opgesloten. Wij stonden erbij en konden niets doen. Behalve de monteur bellen. Pas toen deze eindelijk kwam, werden de mensen uit hun benarde positie verlost. Alleen hij kon dat doen. Zo kon alleen Jezus ons verlossen. Hij betaalde daarvoor een hoge prijs, Hij gaf zijn leven. Maar er is meer. Hij wil ons ook nu verlossen uit de macht van het kwaad. Telkens ondervinden we dat de totale verlossing nog toekomstmuziek is. In dat alles zijn we onderweg naar de grote dag van de verlossing. De dag, waarop Jezus terugkomt om alles nieuw te maken. Wij zijn op weg naar dat moment. De viering van het Kerstfeest heeft ons daar weer extra bij bepaald. Zo zeggen we vandaag met Simeon: 'Want met eigen ogen heb ik de redding gezien die U bewerkt hebt ten overstaan van alle volken.'

'gemerkt met het stempel van de heilige Geest ... als voorschot op onze erfenis' (vs. 13b,14a)

Onderweg naar het noorden van het land ontdekte ik dat mijn autopapieren nog thuis lagen. Wat moest ik zeggen op het adres waar ik, ergens halverwege, een fiets had gehuurd? Ik kon geen rijbewijs laten zien. Maar het feit dat de auto er stond was voldoende; die liet ik immers als onderpand achter. Het was duidelijk dat ik de fiets terug zou brengen. In datzelfde weekend huurden we telefonisch een huisje voor onze zomervakantie. Maar nee, het huurcontract kwam nog niet; eerst moesten we een voorschot betalen. Onderpand (NBG) of voorschot, dat woord gebruikt Paulus om iets bijzonders uit te leggen. De heilige Geest, die God geeft aan iedere gelovige, is voor deze een voorschot, een onderpand. Met andere woorden: aan Hem, de heilige Geest, weet je, dat er nog iets veel groters zal komen dan wat je nu al mag kennen van God, namelijk de erfenis die klaarligt als wij voor altijd met de Heer mogen zijn.

5 JANUARI

dinsdag

Efeziërs 1:15-19

Psalm 145:2

'en hoe overweldigend groot de krachtige werking van Gods macht is voor ons die geloven' (vs. 19)

Lees de tekst hierboven nog eens. Zo is onze God. Daar word je stil van. Tegelijk overvalt de gedachte ons: 'Ik zou zo graag meer van zijn kracht voelen in mijn leven.' Laat God dan tegenwoordig niets van zijn macht zien? Zeker wel. Ik las van een Groningse verzetsman die, verraden, op een verschrikkelijke manier werd verhoord, maar dankzij zijn geloof in staat was geen namen van anderen te noemen. Zelf overleefde hij de oorlog niet. Ik las van een kerkgemeenschap in Amerika, die massaal bad voor de opwekking van een gestorven peuter. Maakte God dit kindje weer levend? Nee, maar ook toen bleven ze hoog opgeven van Gods macht. Ze bleven Hem vertrouwen. Ik hoorde vier mensen spreken op de Open Doorsdag 2019. Hun situatie in Irak, Iran en India was zeer risicovol, maar ze getuigden van de grote dingen, die God in hun midden deed. Glorie aan God!

6 JANUARI

woensdag

Matteüs 2:1-12

Gezang 520:3-6

'Toen ze dat zagen, werden ze vervuld van diepe vreugde' (vs. 10)

Vandaag is het 'Driekoningen', de naam die gegeven wordt aan het moment waarop de wijzen de nieuwgeboren Koning vonden en aanbaden. Wat prachtig, dat God direct ook 'heidenen' de weg wijst naar zijn Zoon. Of, anders gezegd, Hij laat in de herders en de wijzen zien dat Jezus kwam voor Israël en voor heel de wereld. Wat kunnen wij van deze 'onkerkelijke' magiërs leren? Zij letten nauwkeurig op de weg die God wijst. Zij geven de moed niet op. Zij zijn bereid om raad te vragen. Zij willen maar één ding: deze Koning aanbidden. En als ze dan hun doel hebben bereikt, dan borrelt de vreugde diep van binnen in hen op. Hoe is dat met u, anderhalve week na het Kerstfeest? Hebt u, net als de schriftgeleerden, de Bijbel dichtgedaan en bent u overgegaan tot de orde van de dag? Of herkent u de diepe vreugde van de magiërs?

7 JANUARI

donderdag

Efeziërs 1:20-23

Gezang 705:3,4

'hoog boven alle hemelse vorsten en heersers, alle machten en krachten' (vs. 21a)

'Er is meer tussen hemel en aarde.' Soms gebruiken mensen deze uitdrukking wanneer ze horen van gebeurtenissen die je niet meer 'toevallig' kunt noemen en die hen beangstigen. Soms gebruikt iemand die woorden om aarzelend aan te geven dat hij niet compleet ongelovig is: 'Ik geloof wel dat er iets is.' Wat een voorrecht om dan te kunnen vertellen dat er veel meer is dan 'iets'. Dat er iemand is die machtiger is dan al dat 'meer tussen hemel en aarde': Jezus, Gods Zoon, door Hem opgewekt uit de dood. Hij leeft en regeert. Die bemoediging hadden de mensen in Efeze nodig in een tijd die bol stond van beangstigend bijgeloof. En wij? In 2021? Juist in een tijd waarin God wordt losgelaten, krijgen verkeerde machten en krachten meer ruimte. Dat wij als christen in woord en daad mogen getuigen van deze Heer, die daadwerkelijk heerst over alle denkbare machten.

8 JANUARI

vrijdag

Efeziërs 2:1-7

Gezang 838:1,2

'wij volgden alle zelfzuchtige verlangens en gedachten die in ons opkwamen' (vs. 3b)

Vandaag lezen wij prachtige dingen over Gods liefde. Over zijn genade, waardoor we, dankzij Jezus Christus, geredde mensen mogen zijn. Paulus beschrijft het verschil tussen vroeger en nu. Vroeger leefden de mensen in Efeze zonder God, maar nu was dat helemaal anders geworden. Mooi om te zien dat Paulus zichzelf daar bij rekent, hij schrijft in de wij-vorm. Dan volgen confronterende woorden, die ik als tekst uit dit gedeelte koos. Waarom confronterend? Omdat Paulus in de verleden tijd schrijft. Ineens realiseerde ik me dat ze voor mij als christen soms ook in de tegenwoordige tijd gelden. Zelfzuchtige verlangens en gedachten: hoe vaak zet ik die om in egocentrische daden? Ondersteund door populaire uitspraken als: 'daar heb je recht op' of 'je moet nu maar eens voor jezelf kiezen'. Maar ... hoe intenser we doordrongen zijn van Gods liefde en genade, hoe meer Hij en de naaste centraal zullen staan in ons leven.

9 JANUARI

zaterdag

Efeziërs 2:8-10

Gezang 864:2

'Maar dat dankt u niet aan uzelf; het is een geschenk van God' (vs. 8b)

Ergens in de Alblasserwaard zag ik een boerderij met de naam 'Soli Deo Gloria'. De bewoners lieten zien: we hebben een mooi bedrijf, maar we geven alle eer aan God; Hij gaf ons mogelijkheden, kracht, gezondheid. Eigenlijk is het een Godsgeschenk. Doorverwijzen naar Hem in het besef dat alles wat je hebt, ook je geloof, een cadeau van God is. Dan zijn we dichtbij de 'ontdekking' van Luther, van de Reformatie. Oudere christenen kennen nog de woorden 'sola gratia' en 'sola fide', alleen uit genade, alleen door geloof. Woorden, weggelopen uit het bijbelgedeelte van vandaag. Kun je trots zijn op het feit dat je gelooft? Nee, je dankt het niet aan jezelf, het is een cadeau van God. Dat laat iets van een geheim zien. Wanneer je in je leven 'ja' zegt tegen God, ga je zien, dat Hijzelf dat jawoord in je hart heeft gelegd. Inderdaad, een Godsgeschenk.

10 JANUARI

zondag

Efeziërs 2:11-13

Gezang 723:2

'U leefde in een wereld zonder hoop en zonder God'
(vs. 12b)

In 1996 schreef Geert Mak de roman 'Hoe God verdween uit Jorwerd', over de leegloop van het platteland in het noorden van het land. Uit kleine dorpen verdwenen langzamerhand alle voorzieningen. Ook de kerken. Nee, gelukkig klopt de titel niet, want inmiddels heeft juist de kerk in Jorwerd een bijzondere 'herstart' gemaakt. Helaas raakt de titel ons echter nog steeds, kijkend naar het geheel van de Nederlandse samenleving. Veel mensen lieten Hem immers 'verdwijnen' uit hun leven. Ouders en grootouders hebben verdriet omdat kinderen en kleinkinderen de band doorsneden met hun Schepper en Verlosser. Wellicht draagt u dit verdriet ook met u mee. Paulus zet het in één zinnetje scherp neer: een leven zonder God is ook – ten diepste – een leven zonder hoop. Is dat het laatste woord? Goddank niet. Want ook als je 'ver weg was' kun je door het bloed van Christus, (weer) dichtbij komen (vs. 13).